

Seat No. : _____

NQ-123

December-2015

B.A., Sem.-I

Core-102 : Sociology
Indian Social Structure

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સમાન છે.

1. ભારતીય સમાજની સામાજિક-સાંસ્કૃતિક ખાસિયતો જણાવો. **14**
અથવા
ગ્રામીણ સમુદાયનો અર્થ જણાવી, તેના લક્ષણો ચર્ચો.
2. જ્ઞાતિનો અર્થ જણાવી, જ્ઞાતિના પરંપરાગત લક્ષણો ચર્ચો. **14**
અથવા
વર્તમાન ગુજરાતનું જ્ઞાતિ માળખું વર્ણવો.
3. અંતર્લગ્ન અને બહિર્લગ્ન વિશે નોંધ તૈયાર કરો. **14**
અથવા
ભાતૃકિય બહુપતિ લગ્નપ્રથા સદૃષ્ટાંત સમજાવો.
4. સમજાવો : **14**
(1) સામાજિક કાયદાની મર્યાદાઓ
(2) અસ્પૃશ્યતા નિવારણ ધારો, 1976
અથવા
સામાજિક કાનૂનીકરણને સામાજિક પરિવર્તનના સાધન તરીકે ચર્ચો.

5. સૂચના મુજબ ઉત્તર આપો :

(A) ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) જ્ઞાતિ વ્યવસ્થા _____ પ્રકારની સમાજ વ્યવસ્થા છે.
(ખુલ્લી, બંધ, જાહેર)
- (2) ગુજરાતના જ્ઞાતિ કોટીક્રમમાં 'વાણીયા'નો _____ જ્ઞાતિમાં સમાવેશ થાય છે.
(નિમ્ન, મધ્યમ, ઉચ્ચ)
- (3) 'નાયર' આદિવાસીમાં _____ લગ્નપ્રથા જોવા મળે છે.
(બહુપત્ની, બહુપતી, એકસાથી)
- (4) સ્ત્રી-સ્ત્રી વચ્ચેના જાતીય સંબંધોને _____ કહી શકાય.
(લિવ ઈન રીલેશન, ગે-રીલેશન, લેસ્બિયન રીલેશન)
- (5) અમૂક જૂથ કે સગામાં લગ્નનો નિષેધ મૂકતા નિયમને _____ કહી શકાય.
(અંતર્લગ્ન, બહિર્લગ્ન, અનૂલોમ લગ્ન)
- (6) _____ ભારતીય સમાજનું કલંક છે.
(અસ્પૃશ્યતા, વર્ગ-સંઘર્ષ, જ્ઞાતિ-સંઘર્ષ)
- (7) સ્પેશિયલ મેરેજ એક્ટ _____ માં અમલમાં આવ્યો.
(1952, 1954, 1955)

(B) જોડકાં જોડો :

7

A	B
1. ડૉ. આંબેડકર	a. સંસ્થા
2. સામાજિક પરિવર્તન	b. 29
3. જ્ઞાતિ-સંઘર્ષ	c. 15%
4. લગ્ન	d. કાયદો
5. શહેર	e. બંધારણના ઘડવૈયા
6. જ્ઞાતિના લક્ષણો	f. સામાજિક સમસ્યા
7. ગુજરાતમાં આદિવાસી જૂથો	g. સમુદાય
	h. ડૉ. ધૂર્યે

Seat No. : _____

NQ-123

December-2015

B.A., Sem.-I

**Core-102 : Sociology
(Indian Social Structure)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions
(2) **All** questions carry equal marks.

1. Explain the Socio-cultural characteristics of Indian Society. **14**

OR

Give the meaning of rural community and discuss its characteristics.

2. Explain the meaning of caste. Discuss its conventional characteristics. **14**

OR

Describe the caste structure of contemporary Gujarat.

3. Discuss the endogamy and exogamy marriage. **14**

OR

Explain Fraternal Polyandry Marriage System in detail by giving examples.

4. Explain : **14**

(i) Limitations of Social Law.

(ii) Untouchability Abolition Act – 1976

OR

Discuss the Social Legislation as an instrument of social change.

NQ-123

3

P.T.O.

5. Do as directed :

(A) Fill in the blanks :

7

- (1) Caste system is _____ type of social system. (open, close, public)
- (2) The 'Baniya's' of Gujarat fall into _____ caste hierarchy. (low, middle, high)
- (3) _____ Marriage system is observed in 'Nayar' Tribe. (Polygamy, Polyandry, Monogamy)
- (4) The sexual relation among women can be called _____. (Live in Relation, Gay Relation, Lesbian Relation)
- (5) The rule that bans the marriage within a specific group and relatives can be named as _____. (Endogamy, Exogamy, Hypergamy)
- (6) _____ is black spot of Indian Society. (Untouchability, Class-conflict, Caste-conflict)
- (7) The special Marriage Act implemented in _____ year. (1952, 1954, 1955)

(B) Match the following :

7

A	B
1. Dr. Ambedkar	a. Institution
2. Social change	b. 29
3. Caste Conflict	c. 15%
4. Marriage	d. Law
5. Urban	e. Draftsman of Constitution
6. Characteristics of Caste	f. Social problems
7. Tribal groups in Gujarat	g. Community
	h. Dr. Ghurye